

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการพัฒนาของครูในโรงเรียนอำเภอเมือง เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาคูด้านความต้องการพัฒนาตนเองของครู เจตคติของครู ต่อการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับวิชาชีพและเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนอำเภอเมือง เขต พื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยครูผู้ช่วย จำนวน 138 คน ครู คศ. 1 จำนวน 112 คน ครู คศ. 2 จำนวน 95 คน และผู้บริหาร จำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้น 364 คน มีผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาคู จำนวน 8 คน ในการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในโรงเรียนอำเภอเมือง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามด้านความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ต่าง ในการพัฒนาตนเอง การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการพัฒนาคูในโรงเรียนอำเภอเมืองเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า ครูผู้ช่วย ครู คศ.1 และครู คศ.2 ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามวิชาเอก รับผิดชอบการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้ช่วยได้รับการพัฒนาความรู้ด้วยวิธีการฝึกอบรม ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ความถี่ในการพัฒนาคือ 1 – 2 ครั้งต่อปี ส่วนครู คศ.1 และครู คศ.2 ได้รับการพัฒนาความรู้ด้วยวิธีการฝึกอบรมและการประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด สำหรับครู คศ.2 จะมีการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นมา คือ การศึกษาความรู้จากเอกสาร แหล่งความรู้ คู่มือต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งการประชุมสัมมนาและศึกษาดูงาน ในเรื่องความถี่ของการได้รับการพัฒนา ครู คศ.1 และ ครู คศ.2 จะได้รับการพัฒนา 1 – 2 ครั้งต่อปีการศึกษา ทางด้านผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเมือง เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่าผู้บริหาร รับผิดชอบการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มากที่สุด รองลงมาคือ ศิลปะ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย ความรู้ที่เคยได้รับ

การพัฒนา คือการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการนิเทศภายในมากที่สุด วิธีการที่ได้รับการพัฒนาคือการศึกษาความรู้จากเอกสาร แหล่งความรู้และคู่มือต่าง ๆ ด้วยตนเอง การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมและการศึกษาดูงานมากที่สุด สำหรับความถี่ในการได้รับการพัฒนา คือ 3-4 ครั้งต่อปีมากที่สุด

2. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอำเภอมือง เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2.1.1 ครูผู้ช่วยมีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือ การออกแบบการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดทำสาระของหลักสูตร การกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่สมบูรณ์ การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและผู้เรียน การจัดโครงสร้างของหลักสูตร และการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพราะหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.1.2 ครู คศ.1 มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือ การออกแบบการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดโครงสร้างของหลักสูตร การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่สมบูรณ์ การกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน การพัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุน การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและผู้เรียน เพราะหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายมุ่งผลสัมฤทธิ์ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.1.3 ครู คศ.2 มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การออกแบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสิน การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตร และการพัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่สมบูรณ์และการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและผู้เรียนเพราะหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายมุ่งผลสัมฤทธิ์ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.1.4 ผู้บริหาร มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือด้านการออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การกำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสิน การพัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุน การจัดทำสารของหลักสูตร การจัดโครงสร้างของหลักสูตร และการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและผู้เรียนและการเรียบเรียงเป็นหลักสูตร สถานศึกษาที่สมบูรณ์เพราะหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีความน่าเชื่อถือจนเป็นที่ยอมรับ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.2.1 ครูผู้ช่วยมีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน การวิเคราะห์หลักสูตร และการวิเคราะห์ผู้เรียน เพราะการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนนั้น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และมีความสุข ซึ่งแสดงถึงความเป็นครูมืออาชีพที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม

2.2.2 ครู คศ.1 มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียน การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน และการวิเคราะห์หลักสูตร เพราะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียน การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน และการวิเคราะห์หลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขัน รวมถึง เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข

2.2.3 ครู คศ.2 มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน การวิเคราะห์ผู้เรียน และการวิเคราะห์หลักสูตร เพราะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน การวิเคราะห์ผู้เรียน และการวิเคราะห์หลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน เพื่อที่จะให้ผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2.2.4 ผู้บริหาร มีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับมากที่สุด และมาก คือ การวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์หลักสูตร การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน การวิเคราะห์ผู้เรียนและการวิเคราะห์หลักสูตร เนื่องจากผู้บริหารมีความต้องการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน เพราะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน การวิเคราะห์ผู้เรียน และการวิเคราะห์หลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และแสดงถึงควมมีคุณภาพของสถานศึกษาในการบริหารจัดการการศึกษาจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

2.3 ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3.1 ครูผู้ช่วย มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือ ด้านการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพของเครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลการลงสรุป การเลือกปัญหาวิจัย การค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง สถิติเพื่อการทดสอบสมมุติฐาน ประเภทของการวิจัย และตัวแปรและสมมุติฐาน เนื่องจากครูผู้ช่วยมีความต้องการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพที่มีอยู่และครูจะได้รู้ข้อบกพร่องของตนเอง

2.3.2 ครู คศ.1 มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือด้านการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลและการลงสรุป สถิติเพื่อการทดสอบสมมุติฐานและการเลือกปัญหาในการวิจัย การหาคุณภาพของเครื่องมือ ประเภทของการวิจัย ตัวแปรและสมมุติฐานและการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ครู คศ.1 มีความต้องการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพ เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข

2.3.3 ครู คศ.2 มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมในระดับมาก คือการเขียนรายงานการวิจัย การนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลและการลงสรุป การเลือกปัญหาในการวิจัย การหาคุณภาพของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติเพื่อการทดสอบสมมุติฐาน ประเภทของการวิจัย ตัวแปรและสมมุติฐาน และการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องครู คศ.2 มีความต้องการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยเฉพาะเรื่องการเขียนรายงานการวิจัยมากที่สุด เพราะการเขียนรายงานการวิจัยเป็นการรายงานกระบวนการที่ใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนของครูที่จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีแบบแผนที่แน่นอน เพื่อจะได้นำไปแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่รับผิดชอบและครูจะได้รู้ข้อบกพร่องของตนเอง

2.3.4 ผู้บริหาร มีความต้องการพัฒนาตนเองในการเขียนรายงานการวิจัยมากที่สุด รองลงมาคือ การเลือกปัญหาในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพของเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลและการลงสรุป ประเภทของการวิจัย การค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตัวแปรและสมมุติฐานและสถิติเพื่อการทดสอบสมมุติฐาน เนื่องจากการเขียนรายงานการวิจัยนั้นเป็นการรายงานกระบวนการที่ใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการทำงานที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบมีแบบแผนที่แน่นอนเพื่อที่จะได้นำไปแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และเพื่อที่จะได้รู้ข้อบกพร่องของตนเอง

2.4 ด้านมาตรฐานวิชาชีพครู

2.4.1 ครูผู้ช่วย มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านมาตรฐานวิชาชีพครูในทุก ๆ ด้าน คือ ทักษะเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน การเตรียมการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาตนเอง ให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ตามการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ทักษะในการอธิบาย การสังเกต ทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและทักษะเกี่ยวกับการตั้งคำถาม ทักษะเกี่ยวกับการผลิตการใช้การบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน และทักษะเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนมากกว่าการลงโทษ ทักษะเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน และทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ เนื่องจากมาตรฐานทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบวิชาชีพครูที่ต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการคือ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ดังนั้นครูต้องพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยกย่องจากสังคม

2.4.2 ครู กศ.1 มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านมาตรฐานวิชาชีพครูในทุก ๆ ด้าน คือ พัฒนาตนเองให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ตามการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนทักษะเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนการเตรียมการสอน ทักษะเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนมากกว่าการลงโทษ ทักษะเกี่ยวกับการตั้งคำถาม ทักษะเกี่ยวกับการผลิต การใช้การบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน ทักษะเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน และทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ เนื่องจากมาตรฐานทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบวิชาชีพครูที่ต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการคือ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ดังนั้นครูต้องพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยกย่องจากสังคม

2.4.3 ครู กศ.2 มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านมาตรฐานวิชาชีพครูในทุก ๆ ด้าน คือ พัฒนาตนเองให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ตามการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ทักษะเกี่ยวกับการสร้าง

แรงจูงใจแก่นักเรียนมากกว่าการลงโทษ ทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ทักษะเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน ทักษะในการอธิบาย การสังเกต ทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทักษะเกี่ยวกับการผลิต การใช้การบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน และทักษะเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนเตรียมการสอน เนื่องจากมาตรฐานทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบวิชาชีพครูที่ต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการคือ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ดังนั้นครูต้องพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยกย่องจากสังคม

2.4.4 ผู้บริหาร มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านมาตรฐานวิชาชีพครูในทุก ๆ ด้าน คือ ทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ทักษะเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนมากกว่าการลงโทษ ทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาตนเองให้เป็นคนต่อเหตุการณืตามการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ทักษะเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนเตรียมการสอน ทักษะเกี่ยวกับการตั้งคำถาม ทักษะในการอธิบาย การสังเกต ทักษะเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน และทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ เนื่องจากมาตรฐานทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบวิชาชีพครูที่ต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการคือ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ดังนั้นผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการสถานศึกษาจนเป็นที่ยอมรับของสังคม

3. เจตคติต่อการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับวิชาชีพครู ในโรงเรียนอำเภอเมือง เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

3.1 ครูผู้ช่วยมีเจตคติต่อการพัฒนาตนเองทำให้ได้รับความรู้ตลอดเวลาในระดับมาก รองลงมาคือ ครูต้องเป็นผู้ที่ตื่นตัวทางวิชาการอยู่เสมอ ควรจัดให้มีการพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ถ้ามีการอบรมสัมมนาท่านต้องการที่จะไปเข้ารับการอบรมสัมมนาด้วยเสมอ ครูทำแผนการสอนและบันทึกการสอนเป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ การได้รับการพัฒนาตนเองทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการสอนมากขึ้น การที่ครูได้รับการพัฒนาจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น การอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน เป็นสิ่งที่ครูต้องการมาก

3.2 ครู คศ.1 มีเจตคติต่อการพัฒนาตนเองในด้าน ครูต้องเป็นผู้ที่ตื่นตัวทางวิชาการอยู่เสมอ ในระดับมาก รองลงมาคือ การได้รับการพัฒนาตนเองทำให้ได้รับความรู้ตลอดเวลา ควรจัดให้มีการพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ การได้รับการพัฒนาตนเองทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการสอนมากขึ้น ครูทำแผนการสอนและบันทึกการสอนเป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ การที่ครูได้รับการพัฒนาจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ถ้ามีการอบรม

สัมมนาท่านต้องการที่จะเข้าไปรับการอบรมสัมมนาด้วยเสมอและการอบรมสัมมนาศึกษาดูงาน เป็นสิ่งที่ครูต้องการมาก ประเด็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ครูมีเจตคติไม่ดีต่อการพัฒนาตนเองคือ ครูต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเอง ทำให้รู้สึกเบื่อ ท้อแท้ การอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน เป็นเรื่องสูญเปล่าเพราะไม่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้และถ้าไม่มีความจำเป็นต่อการเลื่อนวิทยฐานะก็ไม่มีความต้องการที่จะเข้ารับการพัฒนา

3.3 ครู คศ.2 มีเจตคติต่อการพัฒนาตนเองในระดับมาก คือ การได้รับการพัฒนาตนเอง ทำให้ได้รับความรู้ตลอดเวลา และครูต้องเป็นผู้ที่ตื่นตัวทางวิชาการอยู่เสมอ ระดับมากคือ การได้รับการพัฒนาตนเองทำให้เกิดการกระตือรือร้นในการสอนมากขึ้น ควรจัดให้มีการพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ การที่ครูได้รับการพัฒนาจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ครูทำแผนการสอนและบันทึกการสอนเป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ ถ้ามีการอบรมสัมมนาท่านต้องการที่จะไปเข้ารับการอบรมสัมมนาด้วยเสมอและการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงานเป็นสิ่งที่ต้องการมาก ประเด็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ครูมีเจตคติไม่ดีต่อการพัฒนาตนเองคือ ครูต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเอง ทำให้รู้สึกเบื่อ ท้อแท้ การอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน เป็นเรื่องสูญเปล่าเพราะไม่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้และถ้าไม่มีความจำเป็นต่อการเลื่อนวิทยฐานะก็ไม่มีความต้องการที่จะเข้ารับการพัฒนา

3.4 ผู้บริหารมีเจตคติต่อการพัฒนาตนเองในระดับมากคือด้านการได้รับการพัฒนาตนเอง ทำให้ได้รับความรู้ตลอดเวลา รองลงมาคือ ครูต้องเป็นผู้ที่ตื่นตัวทางวิชาการอยู่เสมอ ควรจัดให้มีการพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ การได้รับการพัฒนาตนเองทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการสอนมากขึ้น ครูทำแผนการสอนและบันทึกการสอนเป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ และการที่ครูได้รับการพัฒนาจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นในส่วนที่ว่าจะเป็นประเด็นปัญหาที่ทำให้มีเจตคติไม่ดีในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารก็คือครูต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเอง

4. แนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

จากผลการวิจัย การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญและการสัมภาษณ์ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้สรุปแนวทางการพัฒนาครู ดังนี้

1. เชิญวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ครู
2. อบรมเชิงปฏิบัติการ
3. สนับสนุน ส่งเสริมหนังสือ คู่มือเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กับครูเพื่อให้เป็นแนวทาง/สิ่งที่

ต้องการพัฒนา

4. ศึกษาฐานโรงเรียนที่ได้รับรางวัลด้านต่าง ๆ
5. จัดอบรม สัมมนาทางวิชาการภายในโรงเรียนอยู่เสมอ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยสภาพการพัฒนาคูในโรงเรียนอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพการพัฒนาคูในโรงเรียนอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

พบว่า ครูส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 30-40 ปี และต่ำกว่า 30 ปี ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนระดับ ครูผู้ช่วย จำนวน 138 คน ครู คศ.1 จำนวน 112 คน ครู คศ.2 จำนวน 95 คน และผู้บริหาร จำนวน 19 คน มีประสบการณ์ทำงานอาชีพครูตั้งแต่ 1-5 ปี และสอนในระดับประถมศึกษา ได้เข้ารับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 1 – 5 ปี เป็นครูที่บรรจุใหม่ทำให้ได้รับหน้าที่ในการเข้ารับการอบรมความรู้ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเป็นคนรุ่นใหม่ไฟแรง มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ทำให้ได้รับข้อมูลในการอบรมและเรียนรู้วิธีการต่าง ๆ ได้ไว ที่สำคัญเป็นครูที่เดินทางได้สะดวกสบาย มีความคล่องตัว ไม่มีอุปสรรคในการเดินทาง เนื่องจากโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดารและที่สำคัญครูที่เริ่มทำงาน ตามระเบียบกฎหมายข้าราชการครูแล้ว ครูกลุ่มนี้จะต้องได้รับการประเมินคุณภาพการทำงานหรือที่เรียกกันว่า การทดลองงาน ทำให้ครูกลุ่มนี้จำเป็นต้องเข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้เป็นผลงานในการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานต่อไป

2. ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าครูและผู้บริหาร โรงเรียนมีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.19 โดยมีระดับความต้องการพัฒนามาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ 1) ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.30 2) ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในด้านมาตรฐานวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยรวม 4.20 3) ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.17 4) ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวม 4.09

2.1 ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการพัฒนาหลักสูตร ครูมีความต้องการพัฒนา คือ ความรู้ด้านการออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดทำสาระ

ของหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การกำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสิน การจัดโครงสร้างของหลักสูตร การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การพัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุน การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่สมบูรณ์และการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและผู้เรียน อาจเป็นเพราะครูเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญพื้นฐานขององค์กร บุคลากรจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถและเข้าใจหลักสูตร จึงจะส่งผลถึงความสำเร็จขององค์กรในการปฏิบัติงานตามบทบาทภารกิจขององค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังที่รุจิร ภู่อารยะ (2546 : 179-180) ได้กล่าวสรุปถึงกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมายจุดหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
2. จัดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา
 - 2.1 กำหนดสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายภาค รายปี โดยสถานศึกษาอาจเพิ่มเติมสาระที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ของชุมชน หรือของท้องถิ่น ได้ตามความเหมาะสม
 - 2.2 กำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน
 - 2.3 กำหนดเวลาของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค รายปี
3. จัดทำสาระของหลักสูตร
 - 3.1 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นรายภาค รายปี
 - 3.2 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค รายปี
 - 3.3 กำหนดเวลาและจำนวนหน่วยการเรียนรู้ หรือหน่วยกิต เป็นรายภาค รายปี การเรียนหรือหน่วยกิต ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ
4. ออกแบบการเรียนรู้
 - 4.1 การจัดการเรียนการสอน
 - 4.2 สื่อการเรียนรู้ให้ใช้สื่อหลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม
 - 4.3 การวัดและประเมินผล เป็นการวัดผลตามสภาพจริง สถานศึกษาเป็นผู้ประเมินเองออกแบบเอง
5. ออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. กำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษาคือ
 - 6.1 เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 6.2 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- 6.3 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ถึงจบการศึกษาระดับปริญญาตรี
- 7. พัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุน
- 8. การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย
 - 8.1 วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย
 - 8.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
 - 8.3 รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
 - 8.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 8.5 การจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้
 - 8.6 การวัดและประเมินผล
 - 8.7 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
 - 8.8 อื่น ๆ

2.2 ความต้องการพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความต้องการพัฒนา คือ ความรู้ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน การวิเคราะห์ผู้เรียนและการวิเคราะห์หลักสูตรเพราะการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 5) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่า มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทยมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพโดยมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม ค่านิยม อีกทั้งกำหนดสาระการเรียนรู้ที่เป็นองค์ความรู้ครอบคลุมการศึกษาขั้นพื้นฐานตลอดทั้งหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ 2545 : 4) ดังนั้นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผลของครูต้องสอดคล้องกับมาตรฐานทางการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

2.3 ความต้องการพัฒนาตนเองด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการเขียนรายงานการวิจัย การนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลและการลงสรุป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเลือกปัญหาในการวิจัย การหาคุณภาพของเครื่องมือ สถิติเพื่อการทดสอบสมมุติฐาน ประเภทของการวิจัย การค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องตัวแปรและสมมุติฐาน เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ได้มุ่งเน้นให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษา 2546 : 14) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉรา สรวาสี (2540 : 16) กล่าวว่า จากสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียนจากการประเมินผลแล้วพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครูผู้สอนอยากทราบว่าเป็นเพราะอะไร มีสาเหตุมาจากอะไร เพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือช่วยเหลือให้นักเรียนให้เรียนดีขึ้น ครูต้องการหาคำตอบโดยการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาจากนั้นก็ศึกษาถึงวิธีการแก้ปัญหาแล้วดำเนินการตามวิธีการนั้น ติดตามผลว่าดีขึ้นหรือไม่ หากยังไม่ดีขึ้นก็ต้องปรับปรุงวิธีการจนเป็นที่พอใจแล้วจึงเขียนรายงานเพื่อให้ครูอื่นที่มีปัญหาด້ายคล้ายกันนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับที่ยุทธนา ปทุมวรชาติ (2544 : 60) ได้เสนอแนวทางการวิจัยในชั้นเรียนไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผนการวิจัย เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานซึ่งสิ่งที่ควรทำในเบื้องต้นของการวิจัยคือการวิเคราะห์ปัญหา การเลือกสื่อ วิธีการที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาและการกำหนดโครงการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียนจะเริ่มต้นจากการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งต้องตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้ข้อมูลจากการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้และการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์จากแบบทดสอบเพื่อสำรวจปัญหาของผู้เรียนที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อกำหนดปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้ว่ามีอะไรบ้าง สาเหตุมาจากอะไร จากนั้นศึกษาค้นคว้าหาวิธีการ สื่อหรือนวัตกรรมที่คาดว่าจะนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่พบในชั้นเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิม

2. การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย หลังจากการวางแผนโดยจัดทำโครงการหรือเขียนเค้าโครงเสร็จแล้วครูต้องดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ได้จัดทำขึ้นมาและกำหนดเป็นตัวแปรอิสระหรือสิ่งทดลอง เช่น วิธีการสอน สื่อ แบบฝึกต่าง ๆ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประมวลผลการวิเคราะห์ เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต เป็นต้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดลองเมื่อครูพัฒนาโดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียน และจัดทำในลักษณะของสื่อนวัตกรรม ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือให้มีมาตรฐานก่อนนำไปใช้จริง ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก็จะต้องมีการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญและทดลองหาค่าความยากง่าย หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

3. การดำเนินการวิจัย เป็นการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ โดยการนำเครื่องมือที่เป็นสิ่งทดลอง เช่น วิธีการสอน สื่อ แบบฝึกต่าง ๆ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการวิจัย ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ ได้แล้ว ต้องนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อสรุปผลการวิจัย ซึ่งจะเป็นการตอบคำถามหรือปัญหาการวิจัยที่กำหนดไว้

2.4 ความต้องการพัฒนาตนเองด้านมาตรฐานวิชาชีพครู ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ตามการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการสอน แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีทักษะในการจัดทำแผนการสอน การเตรียมการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ เนื่องจากมาตรฐานวิชาชีพครูกำหนดให้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม นับเป็นความก้าวหน้าของวิชาชีพทางการศึกษาและเป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาให้สูงขึ้น อันจะเป็นผลต่อผู้รับบริการทางการศึกษาที่จะได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้นด้วย ซึ่งจะทำให้วิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้รับความเชื่อถือ ศรัทธา มีเกียรติและศักดิ์ศรีในสังคม พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ จัดการศึกษา ซึ่งกำหนดสำหรับผู้ที่เข้ามาประกอบวิชาชีพ จะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ จึงจะสามารถรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานหรือการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือ การกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทุก ๆ 5 ปี

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง จรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพตามแบบแผนพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยคุรุสภากำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2548 หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพจนเกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น จน

ได้รับการร้องเรียนถึงครูสภาแล้วผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินัยชี้ขาดลงโทษได้(สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 19)

4. เจตคติของครูต่อการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับวิชาชีพครูของครูในโรงเรียน
อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าครูและผู้บริหาร โรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี เป็นปัจจัยที่จะหาทางพัฒนาครูต่อไป

5. แนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

จากผลการวิจัย การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และการสัมภาษณ์ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้สรุปแนวทางการพัฒนาครู ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 อบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำหลักสูตร

1.2 สนับสนุน ส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านเอกสาร หนังสือ คู่มือ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตร

1.3 เชิญวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรมาให้ความรู้

1.4 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ผลดี

1.5 จัดสัมมนาวิชาการภายในโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดทำ

หลักสูตร

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 เชิญวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาให้ความรู้แก่ครู

2.2 อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน

2.3 สนับสนุน ส่งเสริมหนังสือ คู่มือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับครูเพื่อให้เป็นแนวทาง/สิ่งที่ต้องการพัฒนา

2.4 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ด้านต่าง ๆ

2.5 จัดประชุม สัมมนาทางวิชาการภายในโรงเรียนอยู่เสมอ

3. ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.1 สนับสนุน ส่งเสริม หนังสือ คู่มือ เอกสารทางด้านการทำวิจัยใช้ในการ
การศึกษาค้นคว้า

3.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนแบบง่าย (วิจัยผ่านเดียว)
และวิจัย 5 บท

3.3 เชิญวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการทำวิจัยมาให้ความรู้แก่ครู

3.4 สนับสนุน ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนแบบง่ายในโรงเรียนอย่าง
สม่ำเสมอ

4. ด้านมาตรฐานวิชาชีพครู

4.1 เชิญวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญทางด้านมาตรฐานวิชาชีพมาให้ความรู้แก่ครู
เพื่อสร้างจิตสำนึก เจตคติที่ดีในวิชาชีพครู

4.2 สร้างขวัญ กำลังใจ ส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

4.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมวิชาการด้านต่าง ๆ เพื่อให้
มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

4.4 สนับสนุน ส่งเสริมหนังสือ คู่มือ เอกสารที่เกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพ
ให้กับครูเพื่อได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ
ให้ความรู้และเพิ่มทักษะแก่ครูในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การทำวิจัยใน
ชั้นเรียนและมาตรฐานวิชาชีพครูตามความต้องการของครู

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาครู
จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาครูเพื่อ
เป็นข้อมูลในการพัฒนาครูในครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาครูทุกอำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อศึกษาความ
ต้องการพัฒนาครูในเชิงลึกและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการพัฒนาครูให้ชัดเจนและเหมาะสม

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการพัฒนาครูที่เหมาะสมภายใต้
ข้อจำกัดของการปฏิบัติงานในโรงเรียนของครู